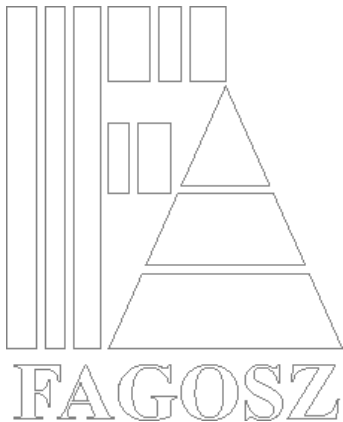

A hazai fűrészipar áttekintése

Mócsényi Miklós és Tóth János

Fakonferencia

Balatonszemes, 2011. október 25-26.

Korábbi FAGOSZ fűrészipari felmérések és elemzések:

Az első felmérést 1999. őszén készítettük (121 válaszadó), amit 2000. tavaszán megismételtünk (99 válaszadó), ezekben az 1998-as adatokra is rákérdeztünk.

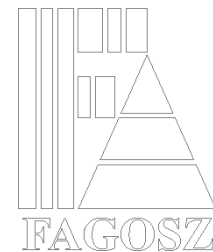
1998/99-re a rönkforgalmi statisztika:

1998 (99)-ben, ezer m ³ -ben	Termelés	Import		Export		Felhasználás
Tölgy	305	4	(7)	26	(32)	283
Bükk	242	14	(26)	21	(30)	235
Nyár(fűz)	535	1	(2)	109	(95)	427
Fenyő	166	290	(290)	0	(0)	456
Egyéb	319	4	(10)	37	(30)	286
Összesen	1.567	313	(335)	193	(187)	1.687

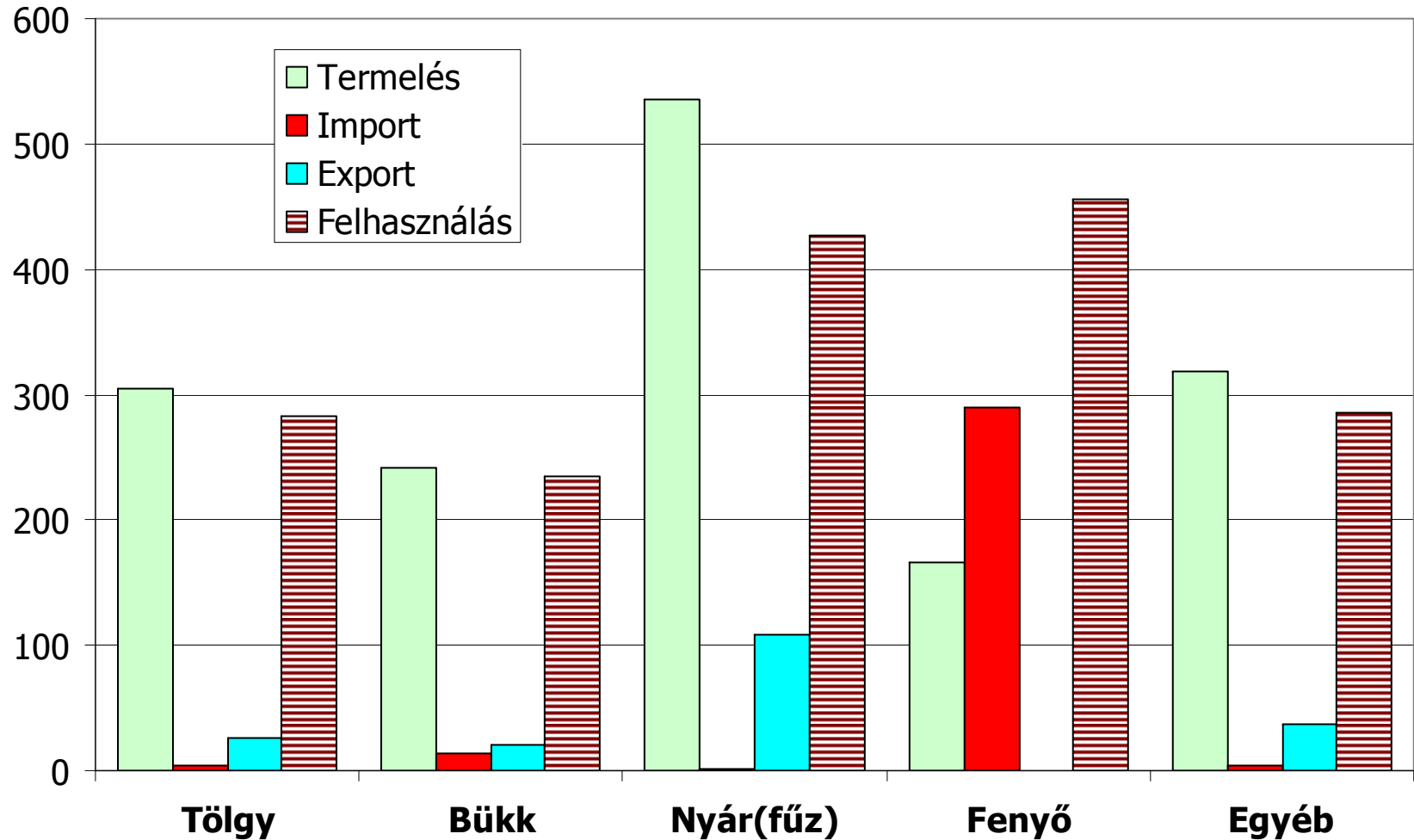
A fenyőnél 2/3 rész az import. A többi fafajnál a hazai forrás a meghatározó. Figyelemre méltó, hogy a tölgy, a bükk és az egyéb fafajnál is 99/98-ban növekedett az import, igaz a felhasználásnak az csak 5-10%-át teszik ki. Érdekes a büknél közel hasonló mértékű volt a kétirányú külforgalom. A skála másik végén a megtermelt nyár rönk 1/5-e exportban talált vevőre és 4/5-ét dolgozták fel a hazai üzemek. Az egyéb csoportban az akác iránti kereslet gyors növekedése volt megfigyelhető.

2000. január 19-én megalakult a FAGOSZ Fűrészipari Tagozata.

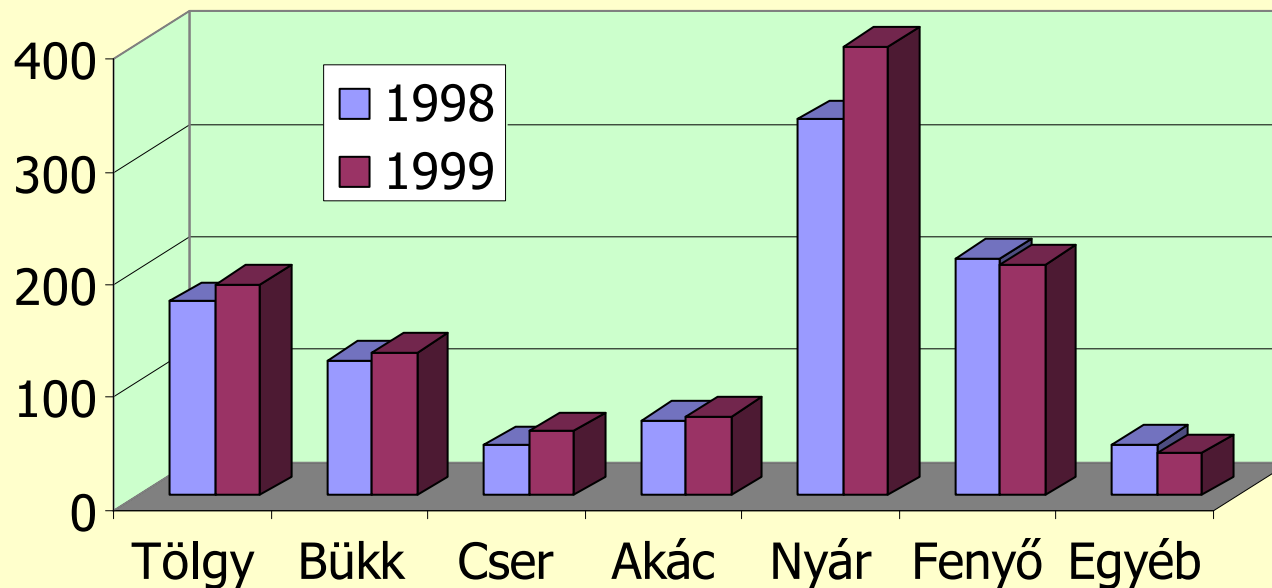
Elnökök: Kocsis Tamás, Forgács László

Magyar rönk forrás és felhasználás 1998-ban ezer m³-ben (a FAGOSZ titkárság adatai és becslései alapján)

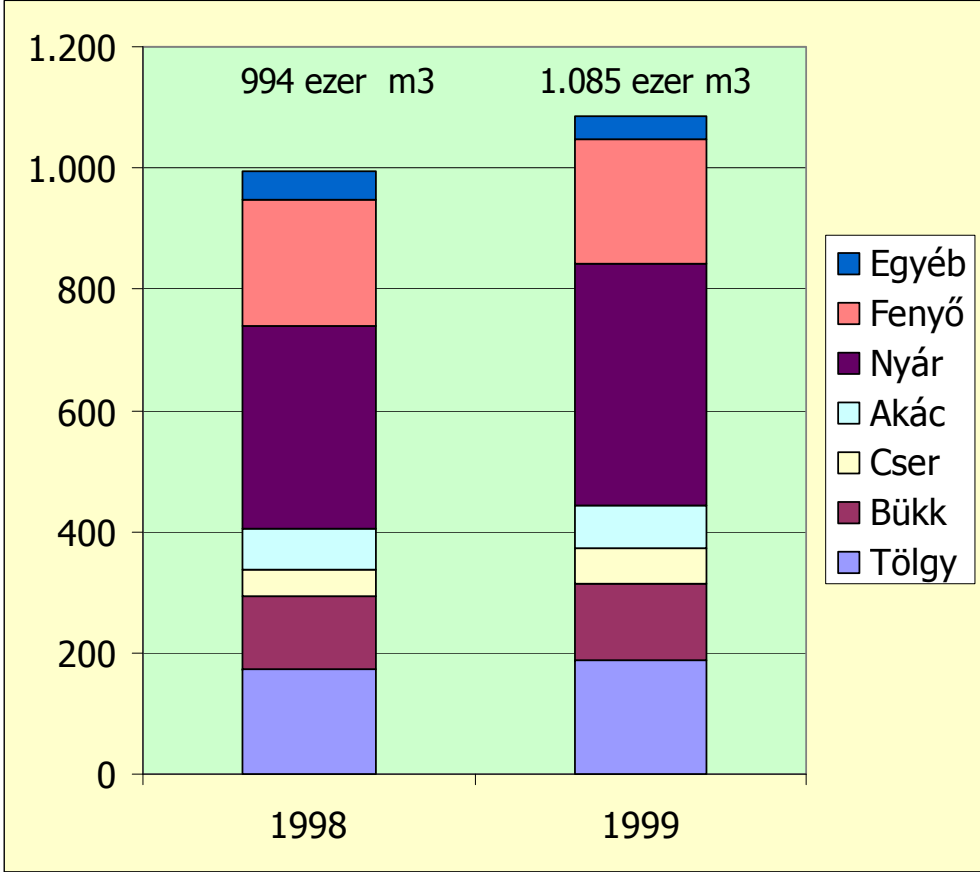
Rönk felvágás ezer m³-ben (121)

	Tölgy	Bükk	Cser	Akác	Nyár	Fenyő	Egyéb
1998	173	120	45	67	334	210	45
1999	188	127	57	70	399	206	38

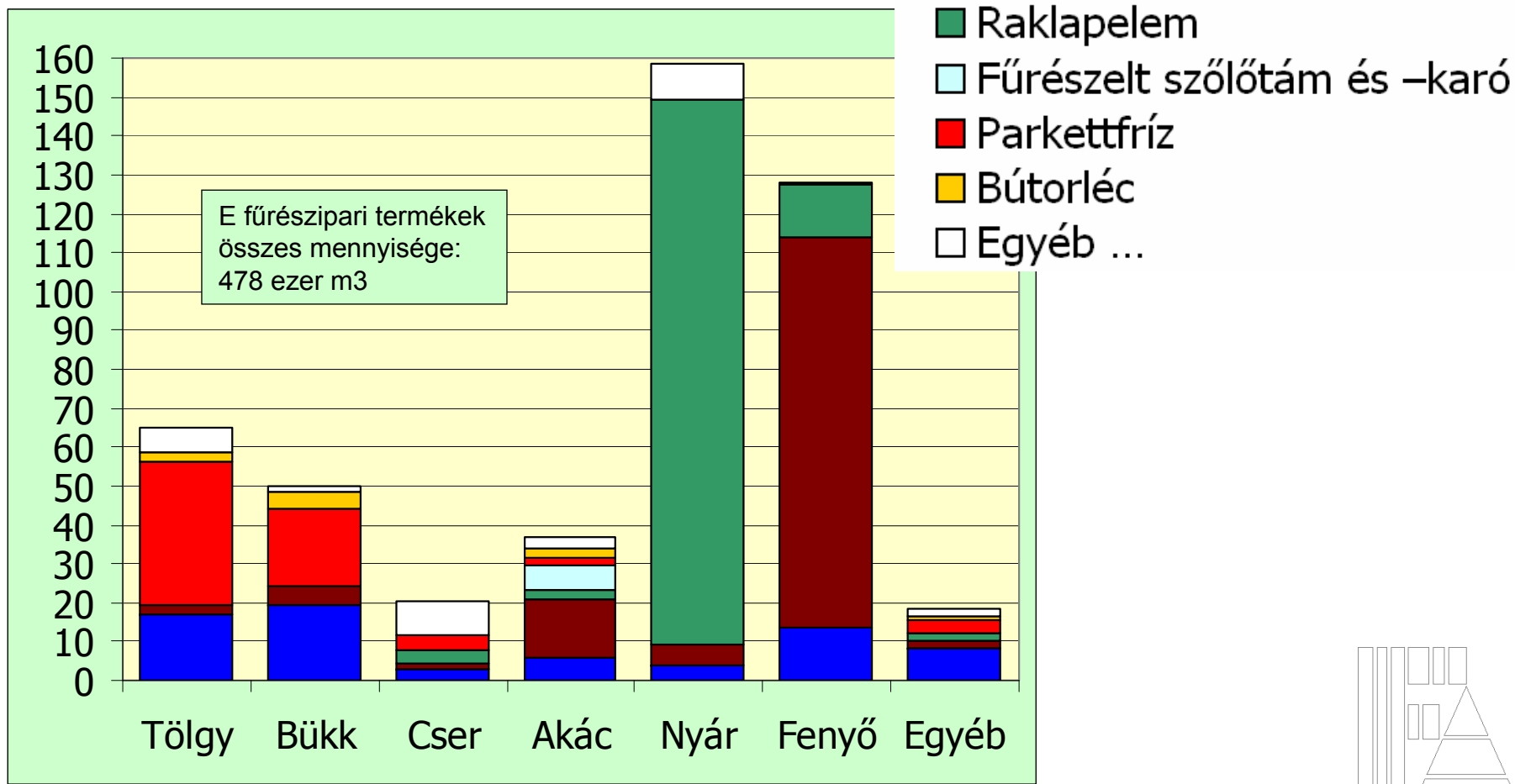
FAGOSZ fűrészipari felmérés alapján.

121 üzem

ev	valasztek	összesen	1-Tölgy	2-Bükk	3-Cser	4-Akác	5-Nyár	6-Fenyő	7-Egyéb
1998	2-Szélezetlen fűrészáru	82	17	22	3	6	11	14	9
1998	3-Szélezett fűrészáru	131	2	5	1	16	5	100	2
1998	4-Raklapelem	181	0	0	4	2	159	14	2
1998	5-Fűrészelt szőlőtám és -karó	7	0			7	0		0
1998	6-Parkettfríz	66	37	21	4	2			3
1998	7-Bútorléc	11	2	5	0	3		0	1
1998	8-Egyéb	45	7	3	9	3	20	1	2
	Összesen	523	66	55	21	38	195	129	19

A válaszadó fűrészek termékkibocsátása ezer m³-ben, 1998.

A hazai fűrészüzemek a jelenlegi piaci helyzetben 2001. IV. negyedévben és 2002-ben az alapanyag vásárlásoknál a jelenlegi árszintet nem tudják elviselni. A jelenlegi alapanyag árak és a további költségek szintje a lehetséges eladási árak és mennyiségek mellett **a hazai fűrészipar további létét veszélyeztetik.**

A piac értékelése:

- **Csökken a** belföldi és a számunkra elérhető export **piac mérete**, hiszen sem a hazai, sem a külföldi felvevőkör (bútoripar, parkettagyártás, stb.) nem képes eladásait növelni. Ugyanakkor a vevők vásárlási osztály és méret összetétele a magasabb minőségek és a nagyobb méretek felé tolódik, amivel párhuzamosan a gyengébb méretek és minőségek kereslete sokszor nem csak csökken, hanem kiesik.
- Ugyanakkor **csökkennek az eladási árak is**, illetve szigorodnak az egyéb ármeghatározó elemek (fizetési határidő, paritás, stb.).
- A környező országok szállítói **egyre élesebb külső versenyt** támasztanak mind a hazai, mind a külföldi piacainkon.
- Mindezen feszültséget tetézte **a Ft árfolyamának sávszélesítése**, ami - leegyszerűsítve - éppen „csak” a nyereséget vitte el.
- Már az idén nyáron voltak a fűrészüzemi körben **üzembezáráások**, ugyanakkor gyakoriak a különböző formájú **termelés visszafogások**.
- Jelenleg a fűrészipari vállalkozások nagy részénél **a tartalékok felélése és a túlélésért való küzdelem folyik.**

Ebben a helyzetben és piaci kilátások mellett az egyedüli megoldásnak az látszik, hogy a fűrészüzemek idén utolsó negyedévi és jövő évi alapanyag vásárlásuknál **a beszerzési ár drasztikus csökkentéséről kell hogy tárgyaljanak** szállítóikkal. Ezen ármérséklés mértékét a Tagozat választéktól és fafajtól függően 10-20%-ban látja reálisnak.

Ugyanakkor a tagozat úgy érzékeli, hogy **a fűrésziparnak (TEÁOR 2010) a szakhatóságok és egyéb állami tényezők közt évek óta nincs érdemi ágazati gazdája, felelőse**, amely odafigyelne problémáira és a számára lehetséges eszközökkel tenne valamit e szakterületért. Ez annyiból sajnálatos, hogy mindez természetesen visszahat az erdőgazdálkodókra, valamint befolyást gyakorol a parkettagyárak, a bútoripar és más, a fát késztermékké feldolgozó vállalkozások üzleti lehetőségeire is.

A 2002. október 16-i XIII. FAGOSZ Faipari és Fakereskedelmi Konferencia fő témája a hazai fűrészipar helyzetének értékelése volt, a „Van-e jövője a magyar fűrésziparnak?” című nyitóelőadás alapján. A mintegy 200 fős rendezvényen a vita alapján az alábbi állásfoglalás fogalmazódott meg.

A hazai fűrészipar stratégiai célja:

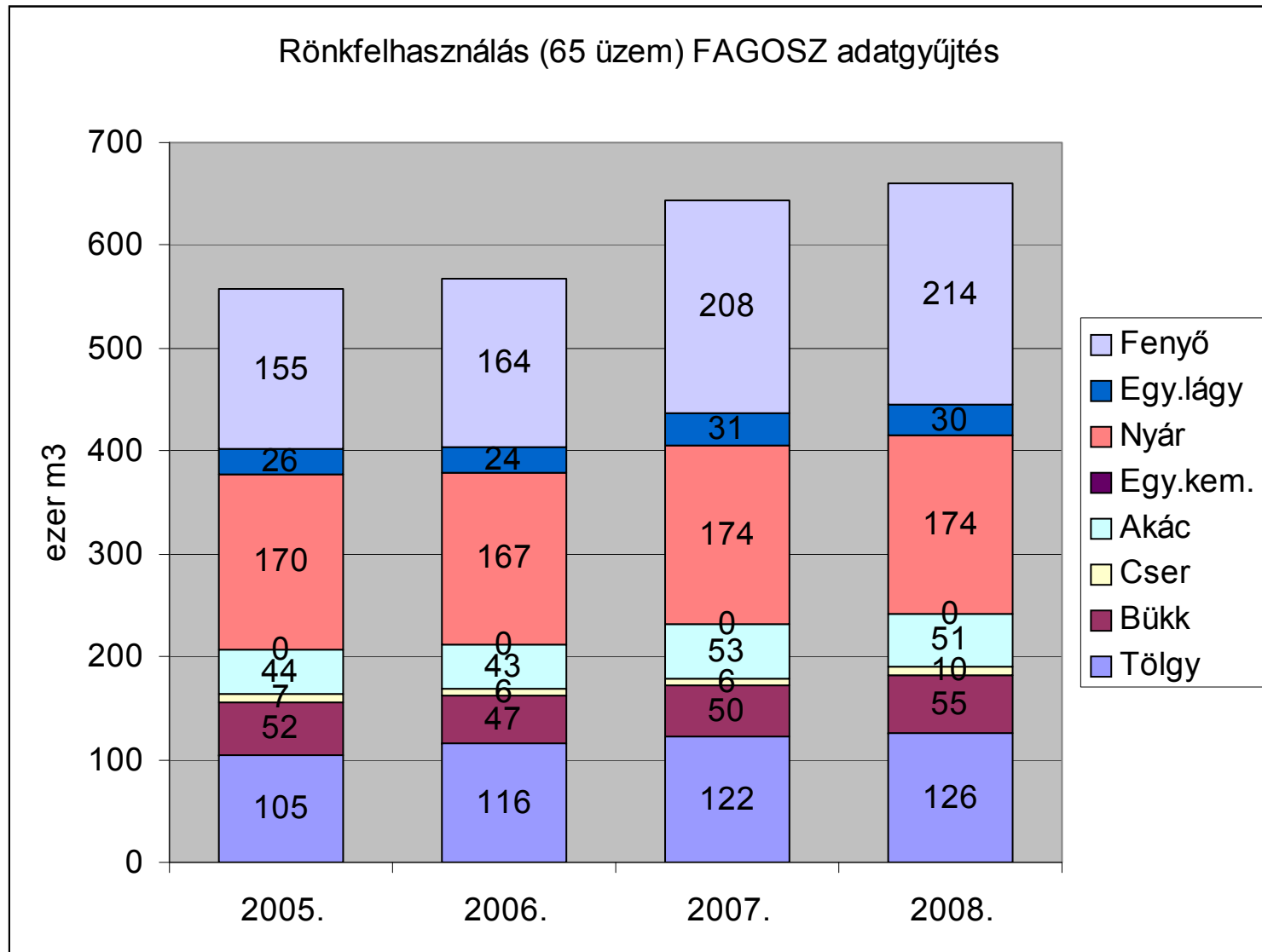
- megfelelő minőségű és mennyiségű, magasabb hozzáadott értékű termékek előállításával megfeleljen a továbbfeldolgozó ipar igényeinek és követelményeinek a hazai és nemzetközi piacokon;
- továbbra is biztos és fejlődő piaca lehessen a hazai erdőgazdálkodók feladatainak;
- a hazai fűrészipar feldolgozásában rejlő haszon minél nagyobb része itthon jelenjen meg;
- megmaradásával és fejlődésével munkát és megélhetést adhasson e vállalkozói és munkavállalói körnek.

Általában a külpiacok lefékeződése, speciálisan bükk fafaj esetében a két évvel ezelőtti 100 millió m³-es európai széldöntés miatt és a kínai felvevő piac erős visszaesése következtében a hazai faipar, ebben különösen a fűrészipar eladási lehetőségei annyira visszaestek idén őszre, hogy egyre több üzemszünetre, leállásra, sőt bezárásra van szükség.

A Konferencia résztvevői az alábbi - részben saját belső, részben külső - intézkedésekben látják a hazai fűrészipar és általában a faipar közel kilátástalan helyzetéből kitörést támogató intézkedéseket.

- Állami támogatással bővíteni kell a lakásépítési tevékenységet, valamint az elkészült lakások berendezésében az építetöket és építőket.
- Növelni kell a faanyag hazai feldolgozásának mértékét és fokát, segíteni a hazai faipart abban, hogy a számára szükséges erdei fát meg tudja venni és ne kelljen azt feldolgozatlanul exportálni.
- Javítani kell az alapanyag ellátottságot azzal is, hogy annak ára az erdőgazdálkodók erdészeti befizetési terheinek csökkentése által is jobban illeszkedhessen a felvevő piac - a hazai faipar - mostani lehetőségeihez.
- Javítani kell a minőséget, a minőség biztonságot.
- Az oktatás és a kutatás támogatásával is alá kell támasztani a fűrészipari és általában a faipari fejlesztéseket.
- Rendezni kell a faipar hatóságok közötti ágazati hovatartozását, hogy legyen valódi, hatékony gazdája ennek a területnek.
- Ki kell dolgozni a faipar kormányzati támogatási rendszerét.
- A FAGOSZ érdekérvényesítő és képviselői képességeit az elnökség és a tagság hatékony akcióival tovább kell erősíteni és ki kell harcolnunk, hogy legyen a faiparnak egységes és erős ágazati felelőse a kormányzati munkamegosztásban. Úgy látjuk, ez alapvető feltétele annak, hogy az EU csatlakozásra felkészülésben és azt követően ágazatunk megfelelően részesedhessen a fejlesztési és egyéb támogatások igénybevételekor.
- Jelentős környezetügyi és technológiai fejlesztésekre van szükség, amelyeket kutatási eredményekkel alátámasztva, állami támogatással is segíteni kell, hogy az EU csatlakozás után a hazai fűrészipar és a faipar egésze versenyben tudjon maradni.

2008-ban a 2005-2008. időszakra (05-07. tény, 08. várh.) ismét megkíséreltük a felmérést, 65 válaszig jutottunk el.

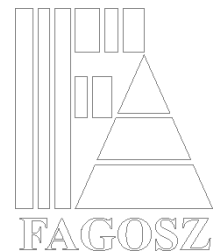
Felmérés 2011.

A Fatudakozóban (9909 rekord) rákeresve **2.111** (abból 87 f.a.) cégnél szerepel hogy fűrészeléssel (is) foglalkozik.

Szűrésünk eredménye:

135 cég 138 üzeme adja a hazai fűrészipari termelés döntő (90%) többségét.

E telephelyeket térképre vittük és kérdőívet küldtünk nekik.

2011. október

Fűrészüzemek

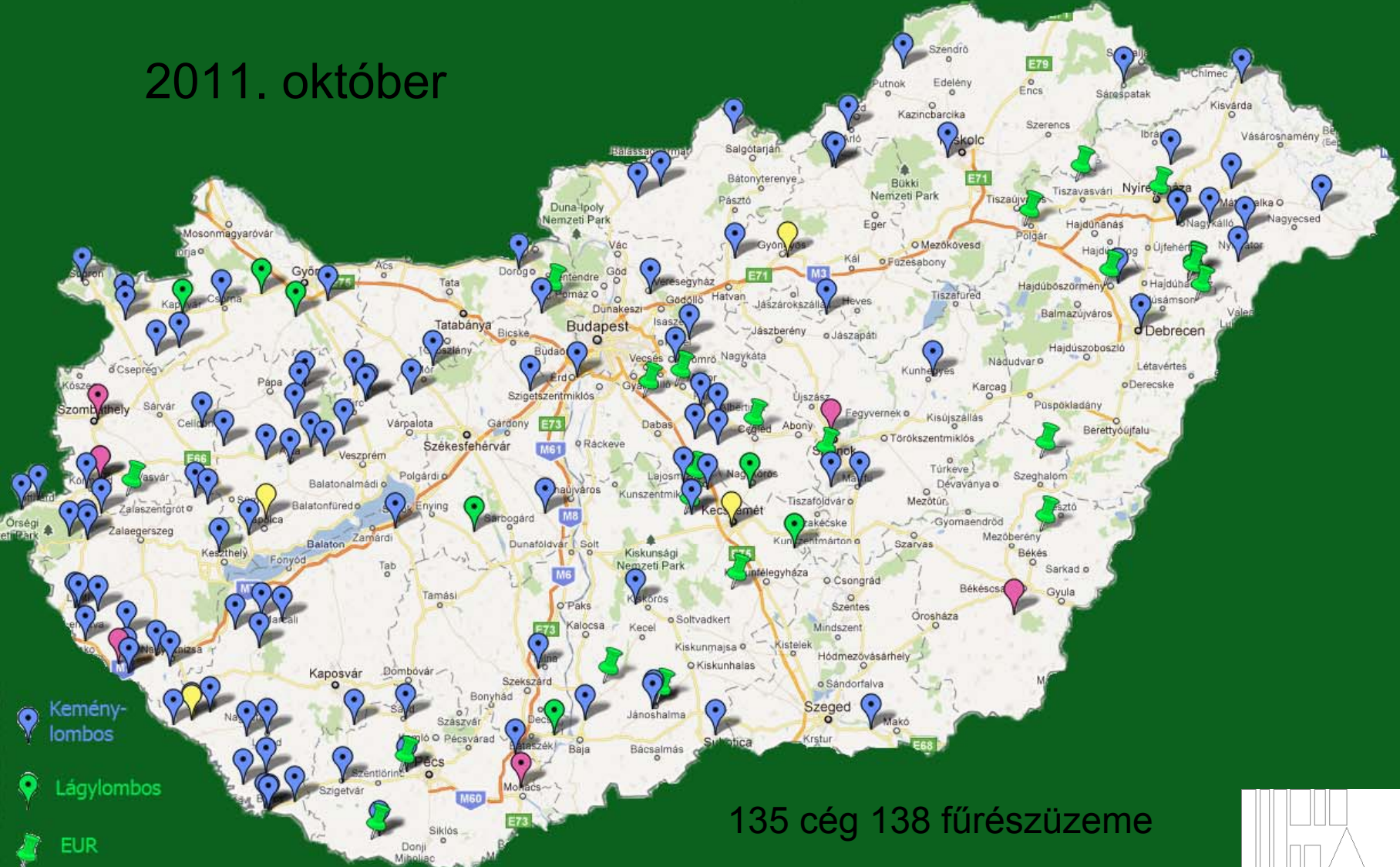
 Kemény-
lombos

 Lágylombos

 EUR

 Parketta

 Falemez

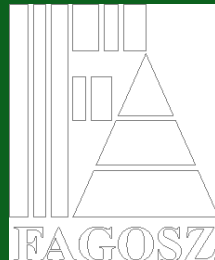
135 cég 138 fűrészüzeme

és

4 parkettagyár,

6 falemezgyártó

A buborékban: cégnév, telephelynév,
Fatudakozó cégaphoz EN/HU kapcsoló

A 2010. október elején kérdés:

kapacitás;

rönk (hfa) fogyasztás 2010-ben és várhatóan 2011-ben keményL, lágyL, F;

alkalmazotti létszám 2010-ben és várhatóan 2011-ben;

főtermékek; és

a piac megítélése.

A cégek darabra harmada, m³-re szűk fele válaszolt eddig, a többieknél becslést alkalmaztunk (Fatudakozó, árbevétel, korábbi adatok, ...)

Eredmény:

kapacitás: **1.260** ezer m³ (138 üzem)

2010. rönk (hafa) felhasználás összesen: **1.105** ezer m³

ebből keménylombos: **364** ezer m³

lágylombos: **570** ezer m³

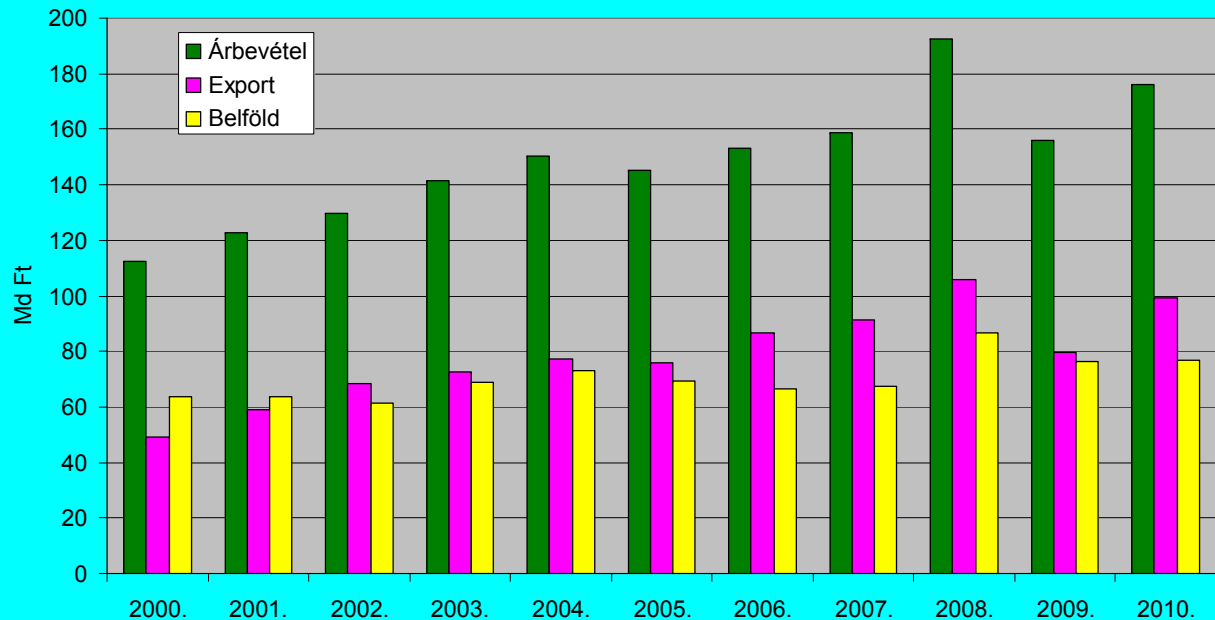
fenyő: **171** ezer m³

Létszám 2010.:
3.505 fő

A 2000-es felméréskor
a 121 üzemnél
1998: 994 em³,
1999: 1.085 em³

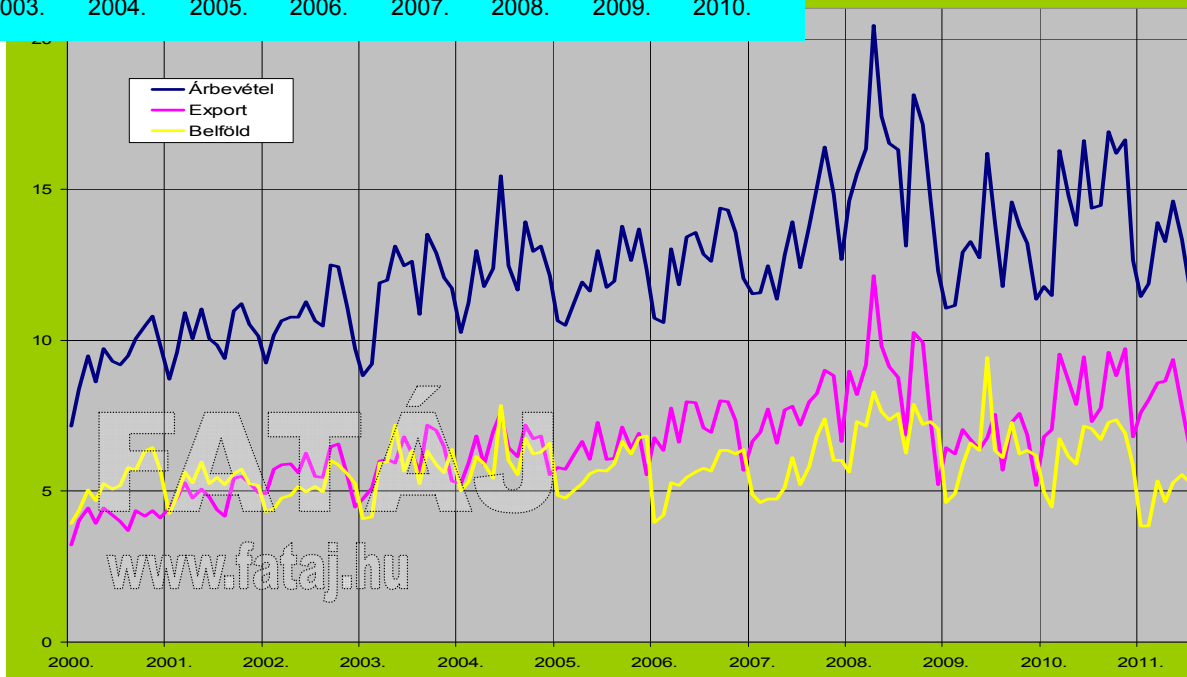
Ha további 100 mikroüzem átlag 1.000 m³-rel vehető, valamint a számtalan mobilszalagot is valahogy figyelembe vesszük, ezek **további 100-150** (200??) ezer m³ rönkfelhasználást jelenthetnek. $\Sigma = 1,2-1,3$ millió m³ hengeresfa

Fafeldolgozás (16)

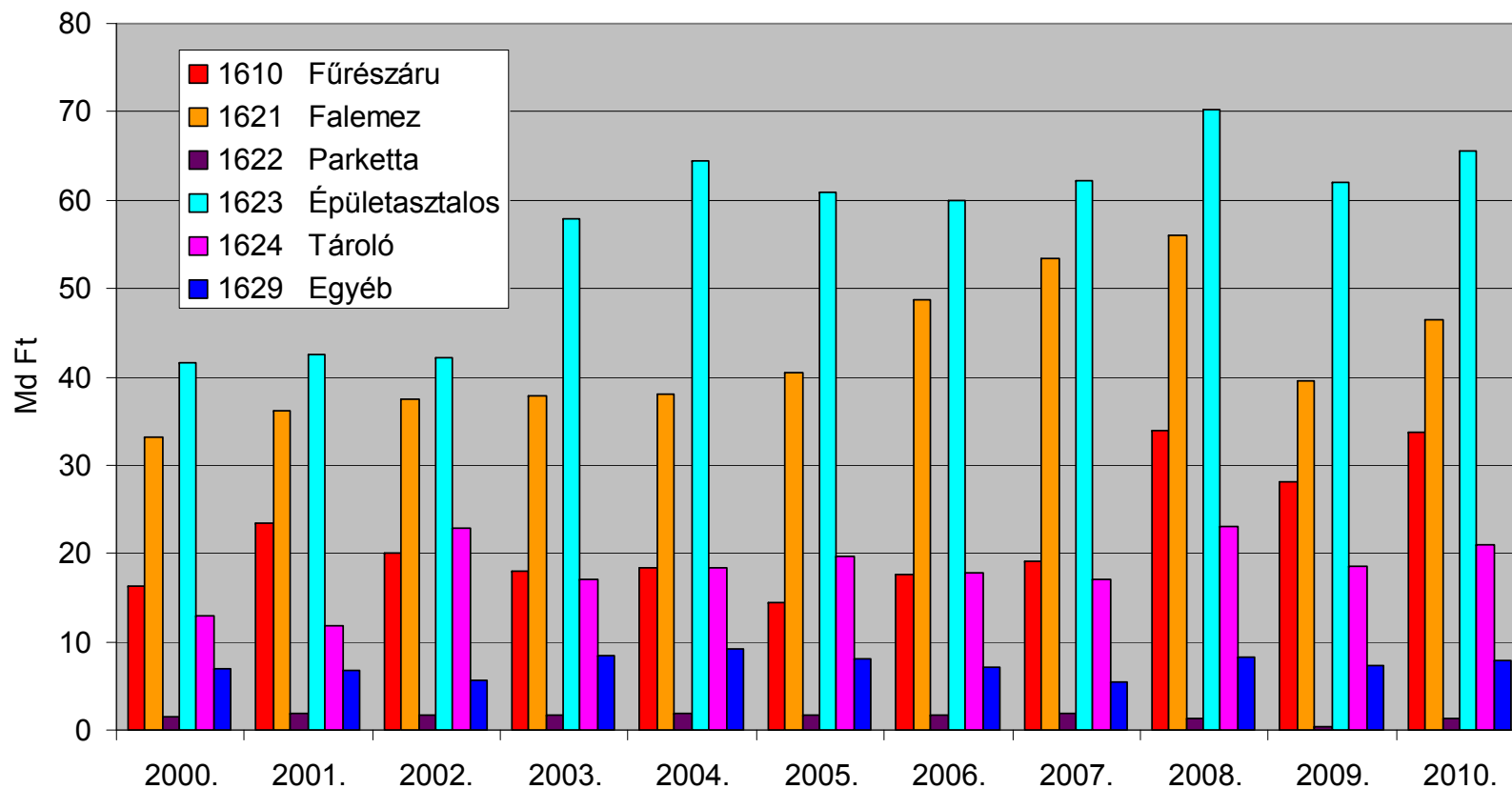

KSH adatok a
4 fő feletti
vállalkozásokra

Az export a belföld
fölé nőtt és tartja
ezt a pozícióját.

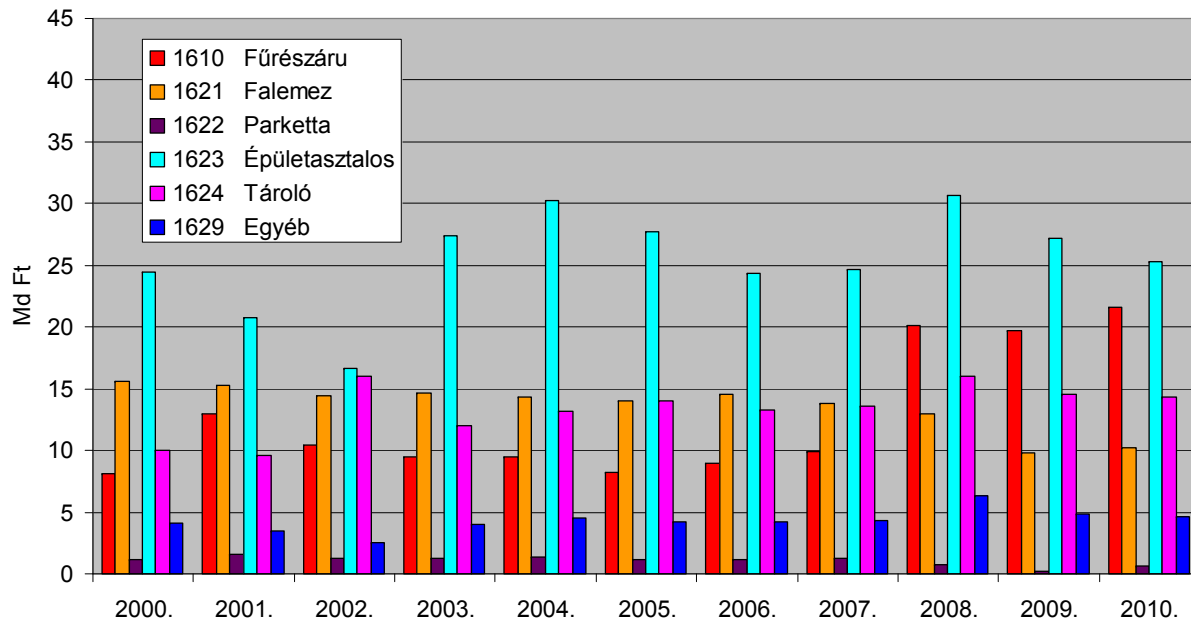

Fafeldolgozás (16) árbevétele

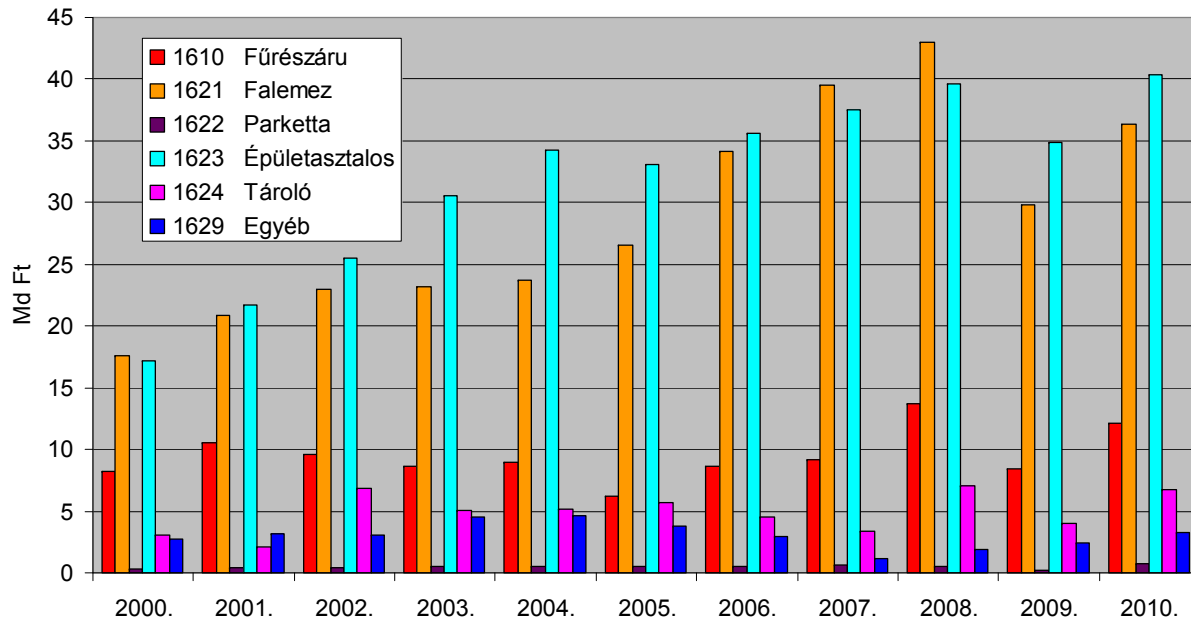

A fűrészáru és a tároló fatermékek együtt (a teljes fűrészipar) az első három között vannak.

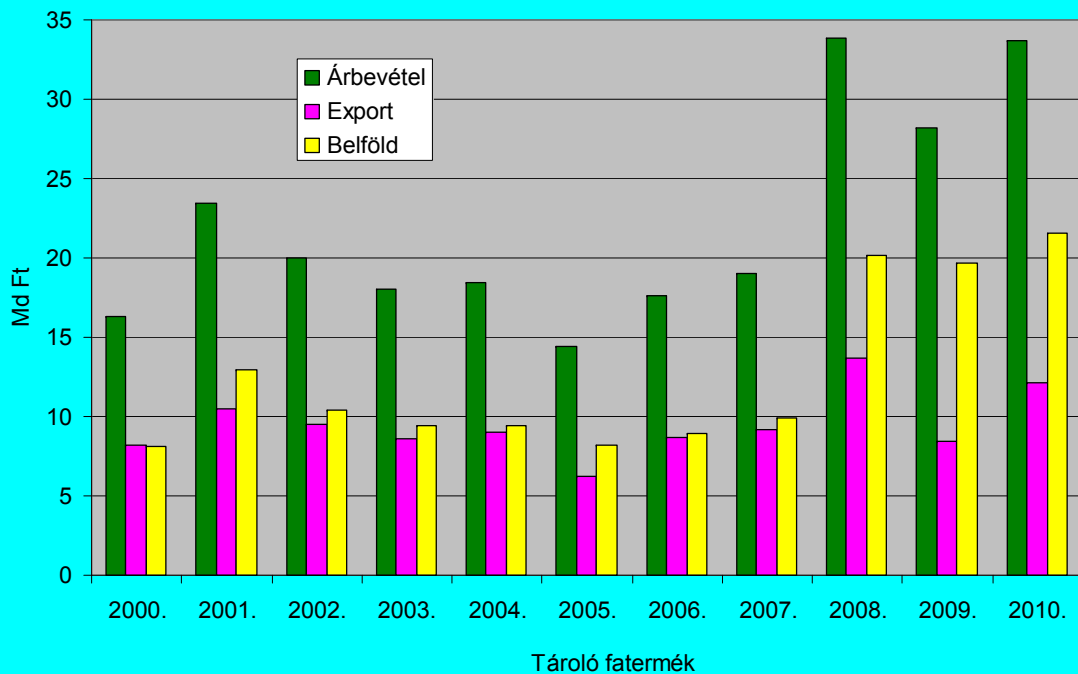
Fafeldolozás (16) belföld

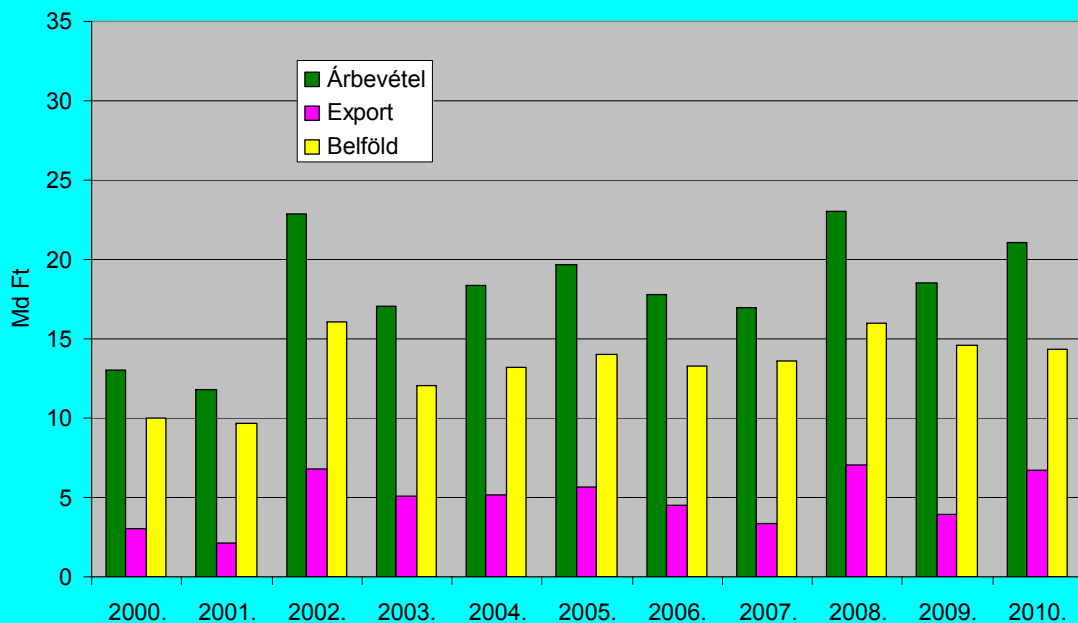
Fafeldolozás (16) exportja

Fűrészipar

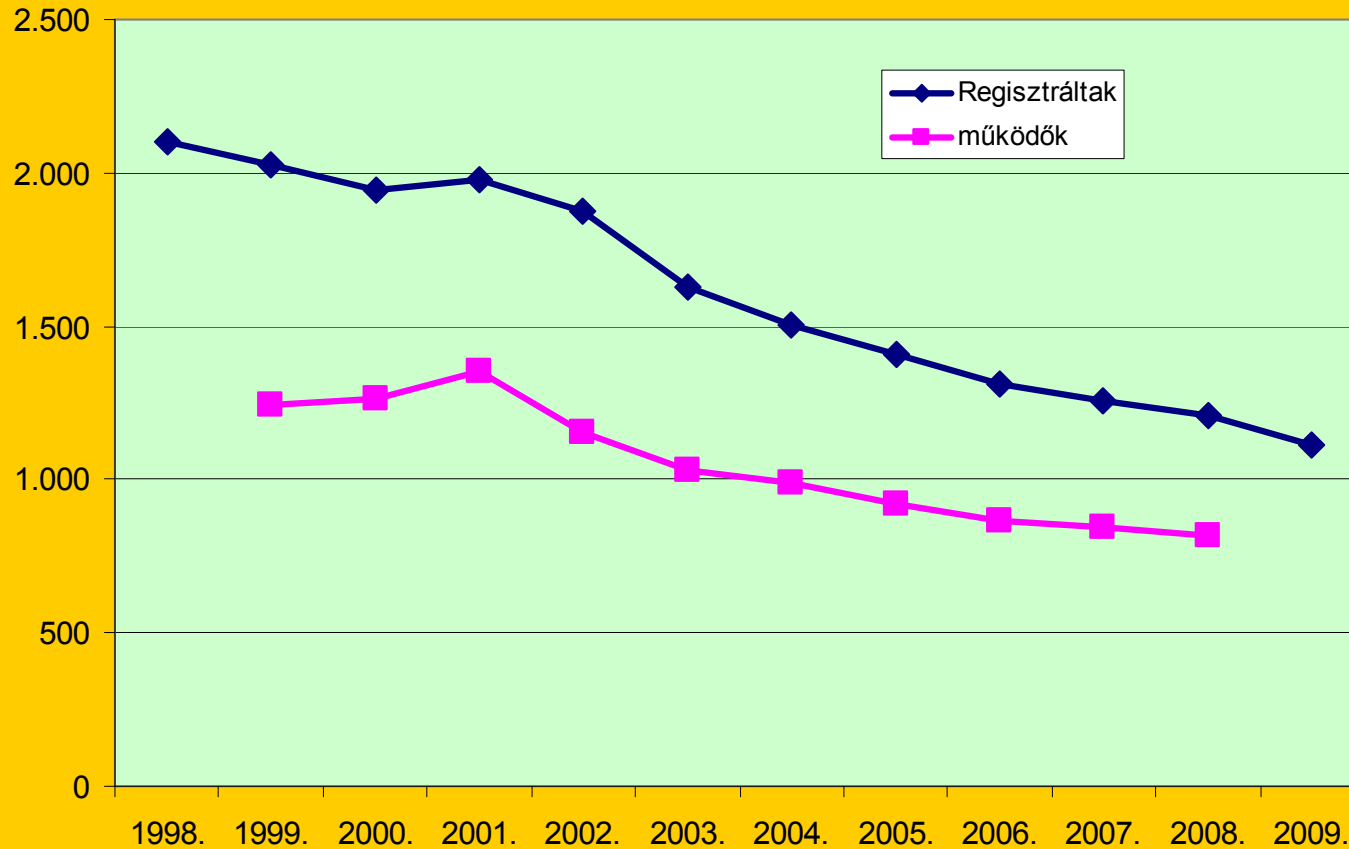

A fűrészipar, de különösen a tároló fatermék esetében a belföldi értékesítés meghaladja az exportot.

4 fő fölötti vállalkozások a KSH alapján	létszám				létszám		bruttó bér	
	2008.	2009.	2010.	2011. J-A	2011.JA	2011.JA	2011.JA	2011.JA
	átl. állományi létszám				Telj.m.i. fizikai	Telj.m.i. szellemi	Telj.m.i. fizikai	Telj.m.i. szellemi
02== Erdőgazdálkodás	8.444	8.478	9.316	9.640	6.217	2.964	94.066	233.167
0210 Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység	1.648	574	744	826	581	172	88.940	219.104
0220 Fakitermelés	5.821	6.979	7.447	7.571	4.670	2.689	93.627	236.672
0230 Vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése								
0240 Erdészeti szolgáltatás	976	921	1.126	1.243	966	102	99.270	164.764
16== Fafeldolgozás (kivéve: bútort), fonottáru gyártása	15.925	13.319	13.669	13.027	9.503	1.849	117.375	217.589
1610 Fűrészárugyártás	3.895	3.239	3.609	3.405	2.556	431	99.711	153.130
1621 Falemezgyártás	1.651	1.226	1.163	1.246	963	237	159.457	362.209
1622 Parkettagyártás	141	61	186	208	173	24	96.591	161.215
1623 Épületasztalos-ipari termék gyártása	6.628	5.776	5.733	5.313	3.711	797	126.564	238.392
1624 Tároló fatermék gyártása	2.360	1.991	2.042	2.012	1.511	240	108.042	172.191
1629 Egyéb fa-, parafatermék, fonottáru gyártása	1.250	1.025	936	843	588	121	97.359	128.186
31== Bútorgyártás	18.444	15.540	13.758	14.094	10.545	1.929	119.593	218.485
3101 Irodabútor gyártása	2.521	1.921	1.865	1.783	1.312	272	116.900	231.532
3102 Konyhabútorgyártás	2.045	1.548	1.113	1.206	876	164	108.377	223.429
3103 Ágybetét gyártása	373	296	248	410	324	60	116.866	223.732
3109 Egyéb bútor gyártása	13.505	11.775	10.532	10.696	8.033	1.433	121.366	215.223

Regisztrált és működő fűrészárugyártók (KSH)

KSH 2011.10.21-állapot	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
TEÁOR'08 - 1610	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.194	1.115
Regisztrált	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.194	1.115
TEÁOR'98-és-'03 - 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Regisztrált	2.102	2.026	1.943	1.980	1.876	1.630	1.501	1.407	1.312	1.256	1.207	-
TEÁOR'98-és-'03 - 2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Működő	-	1.244	1.265	1.351	1.156	1.029	989	922	867	842	816	-

Cégbírósi adatok alapján (2011. október 21-i állapot):

Cégbírósi adatok	összes	rendben működő
TEÁOR 08 - 1610 Fűrészárugyártás - tev	29.558	14.805
TEÁOR 08 - 1610 Fűrészárugyártás - FŐtev	1.042	610
TEÁOR 03 - 2010 Fűrészárugyártás - tev	2.847	1.571
TEÁOR 03 - 2010 Fűrészárugyártás - FŐtev	502	387
TEÁOR 98 - 2010 Fűrészárugyártás - tev	69	26
TEÁOR 98 - 2010 Fűrészárugyártás - FŐtev	7	2
TEÁOR - 2011 Fűrészárugyártás - tev	12.297	4.135
TEÁOR - 2011 Fűrészárugyártás - FŐtev	2	2
EÁOR - 1711 Fűrész- és lemezipar - tev	3.603	824
EÁOR - 1711 Fűrész- és lemezipar - FŐtev	-	-
Összesítve - tev	41.148	17.333
Összesítve - FŐtev	1.526	979

Valahányadik
altevékenységnek
tehát több mint 40
ezren jegyezték be a
fűrészárú gyártást!

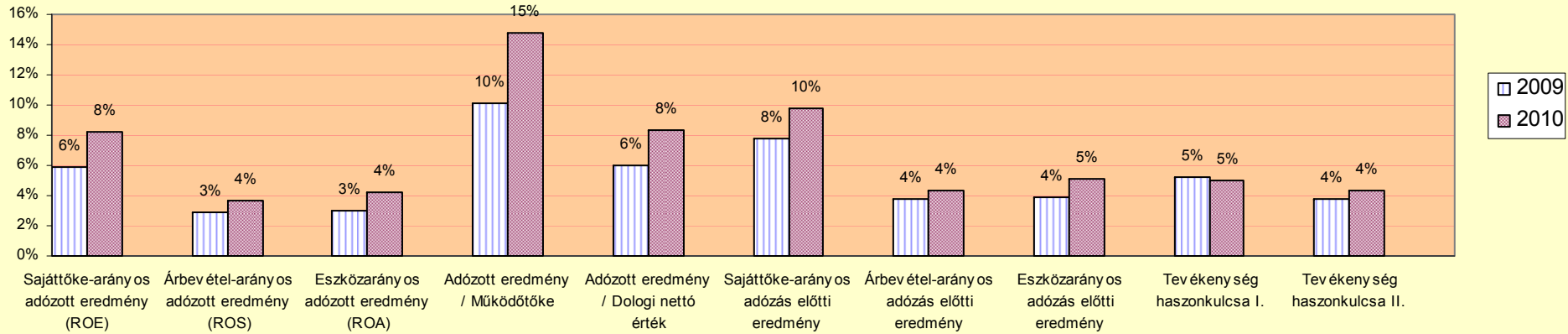
Ebből cégforma szerint:

Kft.	457
egyéni vállalkozó (?)	321
betéti társaság	186
közkereseti társaság	8
részvénytársaság	3
szövetkezet	2
erdőbirtokosság	1
közös vállalat	1
	979

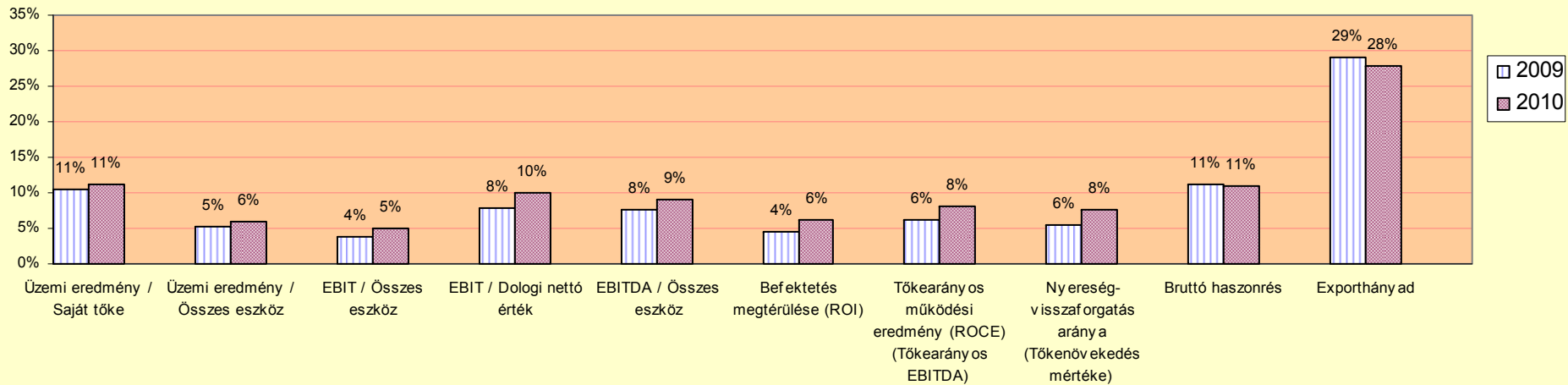
Ehhez jönnek még a tároló fatermék
tevékenységet főtevékenységnek és
altevékenységnek bejegyzettek.

Cégbírósi adatok 104 kiválasztott fűrészüzemre

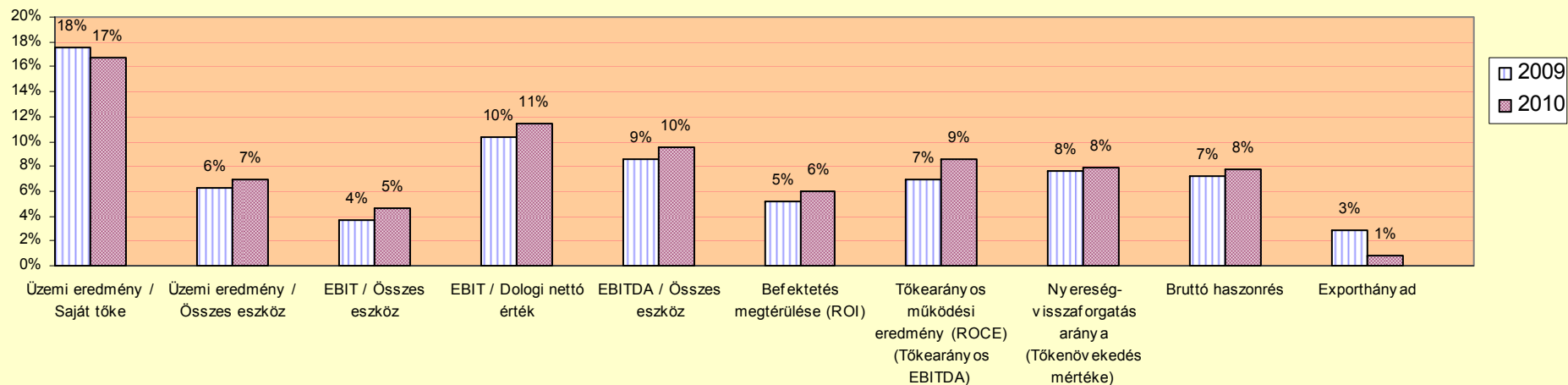
104 Fűrészüzem - lombos rönköt feldolgozó vállalkozás - JÖVEDELMEZŐSÉG I.

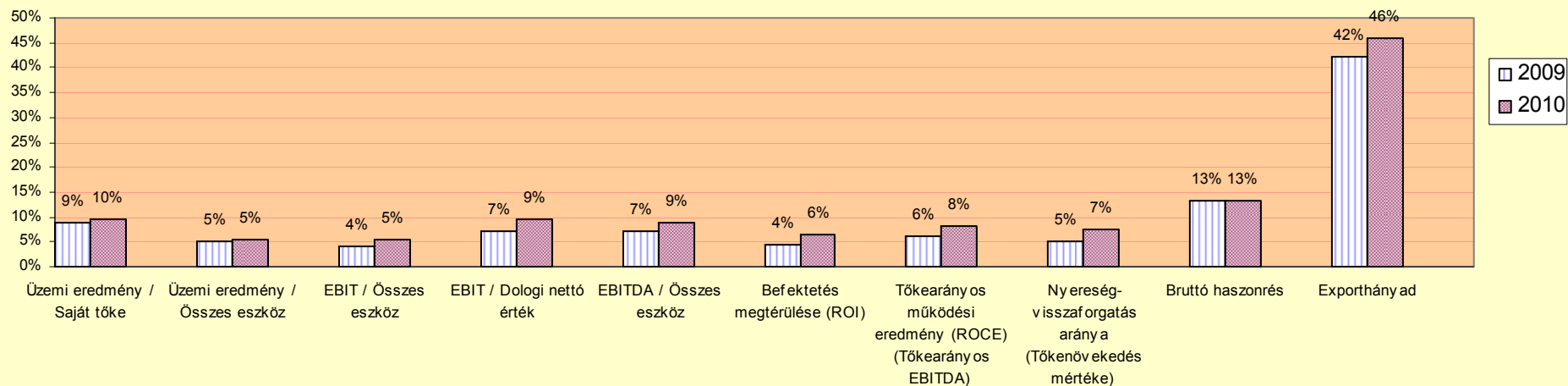
104 Fűrészüzem - lombos rönköt feldolgozó vállalkozás - JÖVEDELMEZŐSÉG II.

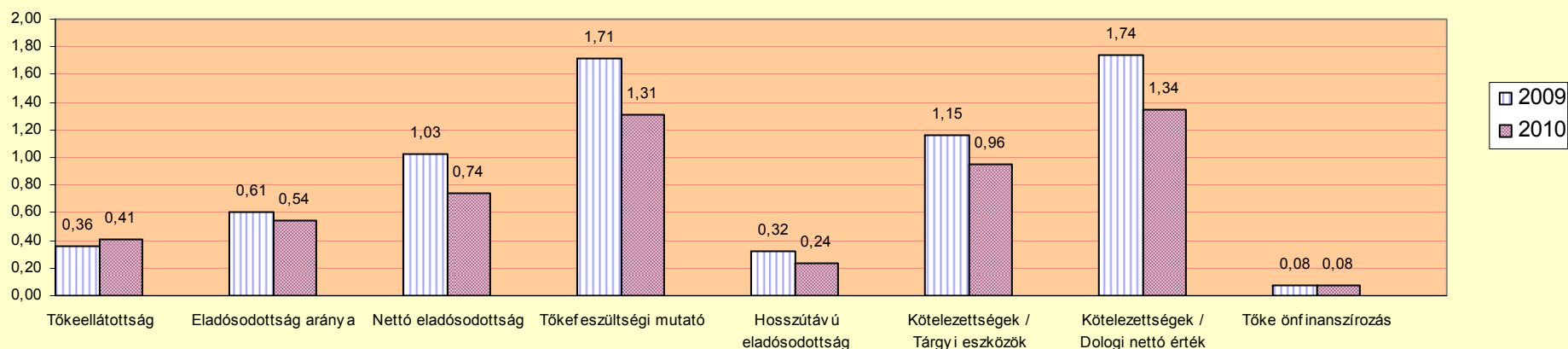
44 Fűrészüzem - lágy-lombos rönköt feldolgozó vállalkozás - JÖVEDELMEZŐSÉG II.

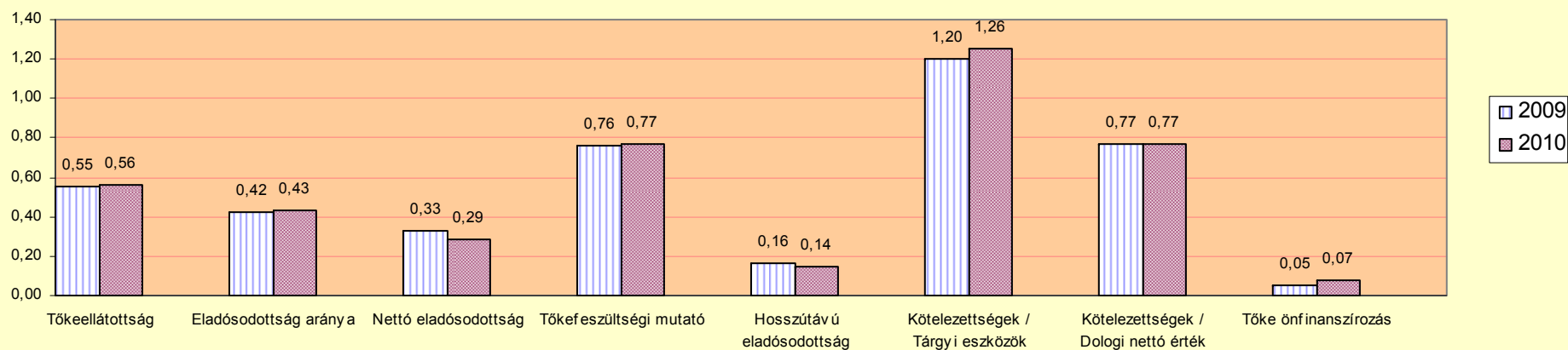
60 Fűrészüzem - kemény-lombos rönköt feldolgozó vállalkozás - JÖVEDELMEZŐSÉG II.

44 Fűrészüzem - lágylombos rönköt feldolgozó vállalkozás - TŐKESZERKEZET

60 Fűrészüzem - keménylombos rönköt feldolgozó vállalkozás - TŐKESZERKEZET

Korábbi elemzéseink visszatérő gondolata fényében a fűrészipar a „nyertes”

Az állami tulajdonú [22 erdőgazdálkodó részvénytársaság](#) (22 vállalkozás) 80 milliárd forintnyi forgalom mellett, **társaságiadó-fizetési kötelezettsége 2010-ben 443,4 millió Ft** (2009: 180,2 millió Ft) volt. Ez **árbevétel-arányosan: 0,55%** (2009: 0,24%).

A [top30 magán-erdőgazdálkodó](#) (30 vállalkozás) 10,3 milliárd forintnyi forgalom mellett, **társaságiadó-fizetési kötelezettsége 2010-ben 37,2 millió Ft** (2009: 43,7 millió Ft) volt. Ez **árbevétel-arányosan: 0,36%** (2009: 0,48%).

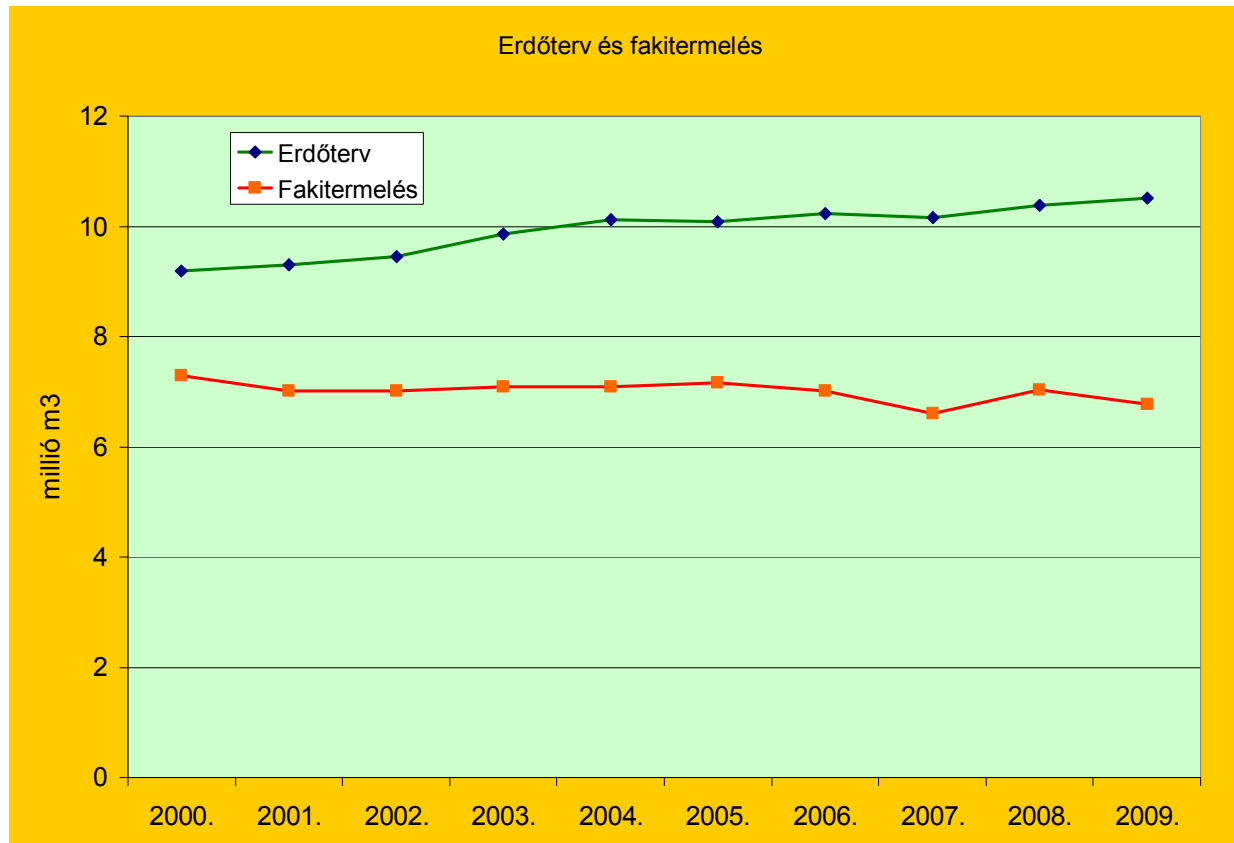
A hazánkban működő [barkácsáruházlánccokról készült elemzésünk](#) (6 barkácsáruház-lánc) 127 milliárd forintnyi forgalom mellett (kivétel nélkül veszteséges évet zárva), az összesített **társaságiadó-fizetési kötelezettségük 2010-ben 27,5 millió Ft** (2009: 33,6 millió Ft) volt. Ez **árbevétel-arányosan: 0,022%** (2009: 0,023%).

A TOP20 fakereskedelmi cég több mint **45,2 milliárd forintnyi forgalom** mellett összesített **társaságiadó-fizetési kötelezettsége 2010-ben 138,2 millió Ft** (2009: 170,3 millió Ft) volt. Ez **árbevétel-arányosan: 0,31%** (2009: 0,39%).

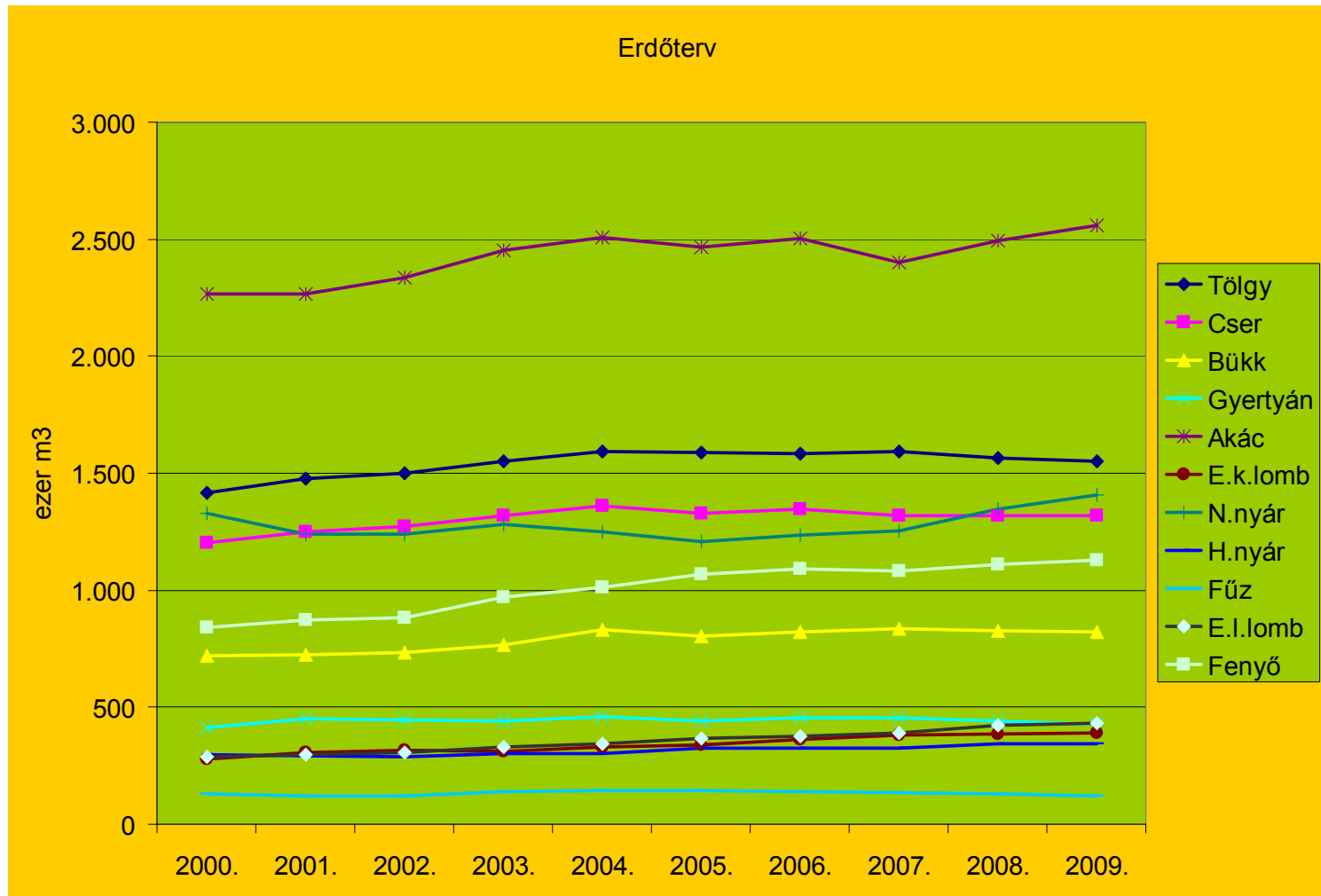
A 104 fűrészüzem 37,8 Md Ft árbevétele mellett társaságiadó-fizetési kötelezettsége 2010. után 266,3 millió Ft (2009: 283,0 millió Ft) volt, ami árbevétel arányosan 0,70% (2009: 0,89%).

	2010.			2009.		
	árbevétel Md Ft	társasági adó millió Ft	társasági adó / árbev	árbevétel Md Ft	társasági adó millió Ft	társasági adó / árbev
Fűrészüzemek (104)	37,8	266,3	0,700%	31,8	283,0	0,890%
Állami erdőgazdaságok (22)	80,0	443,4	0,550%	75,2	180,2	0,240%
TOP30 magán erdőgazdálkodó	10,3	37,2	0,360%	9,5	43,7	0,480%
TOP20 fakereskedők (fá,laplem)	45,2	138,2	0,310%	44,0	170,3	0,390%
Barkácsáruházlánccok (6)	127,0	27,5	0,022%	144,7	33,6	0,023%

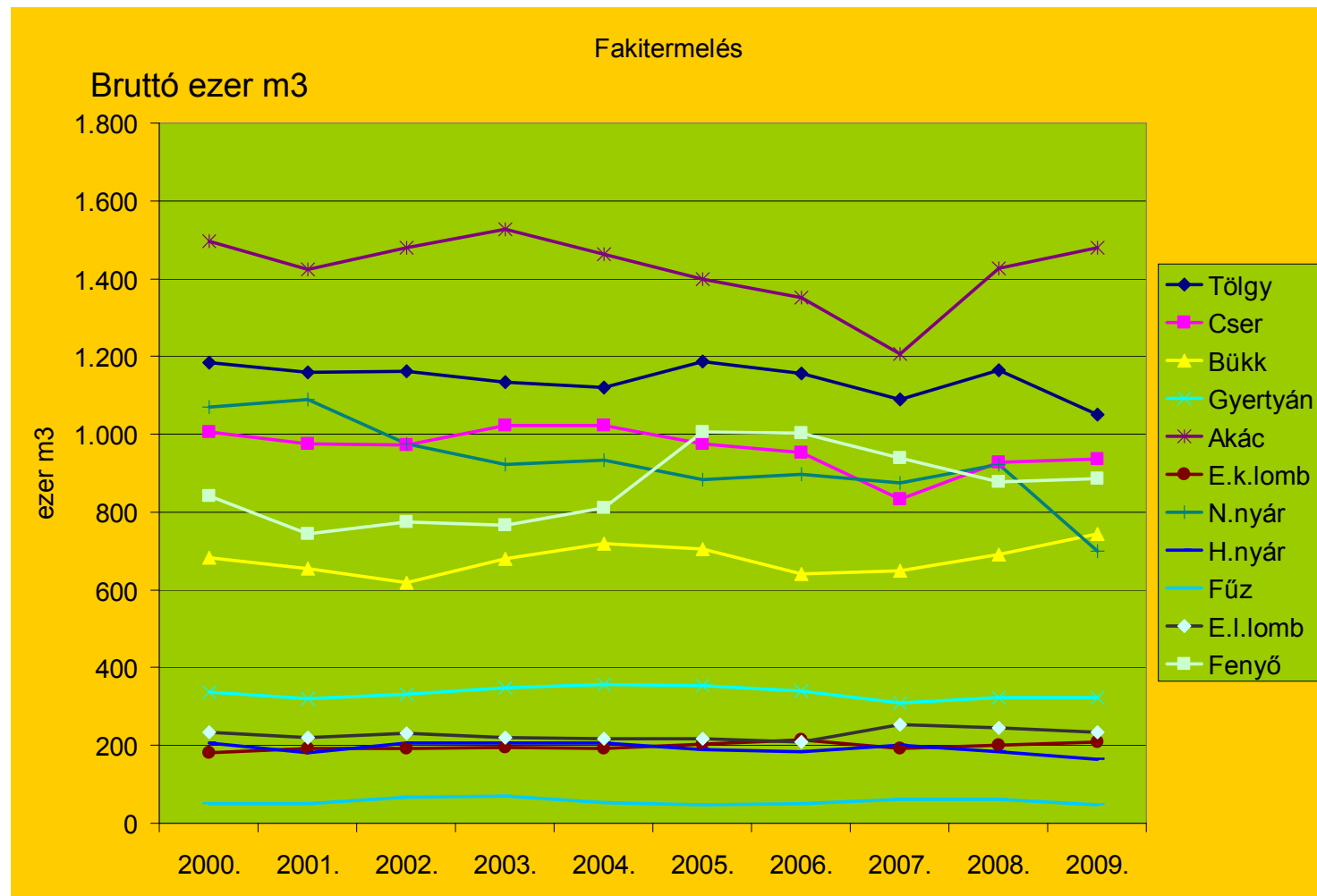
Fakitermelés ÁESZ adatok alapján.

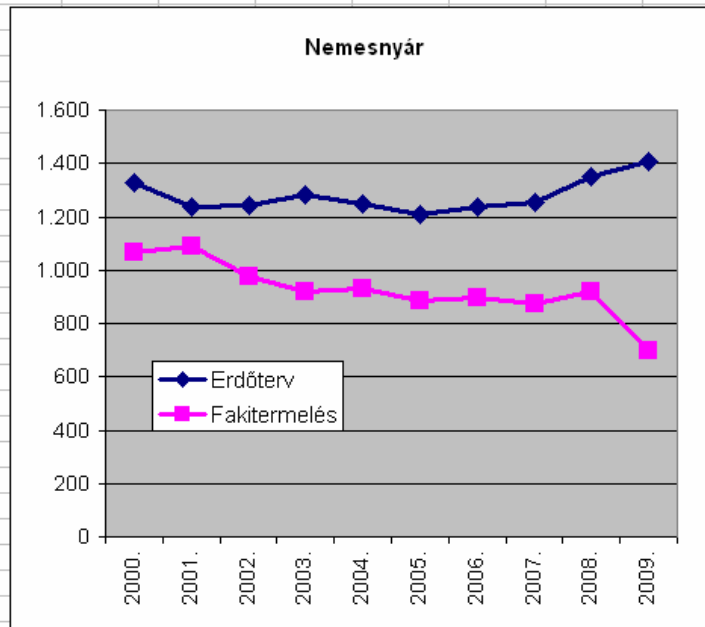
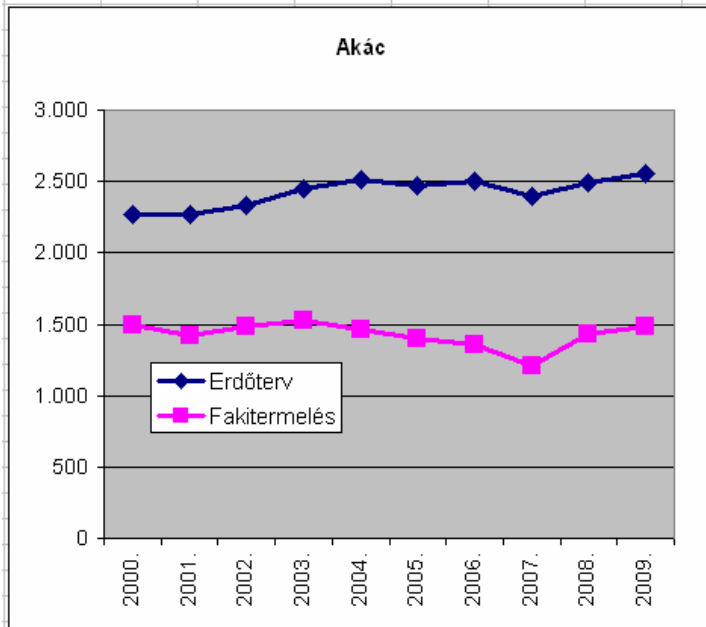
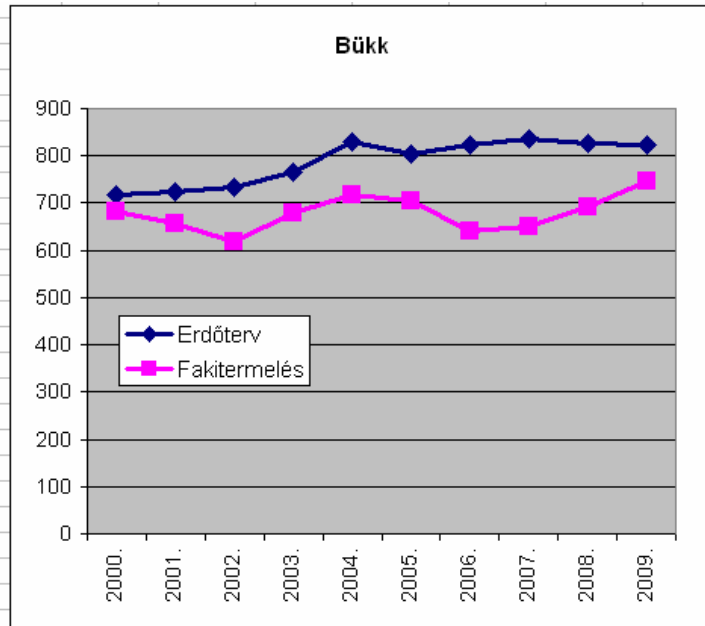
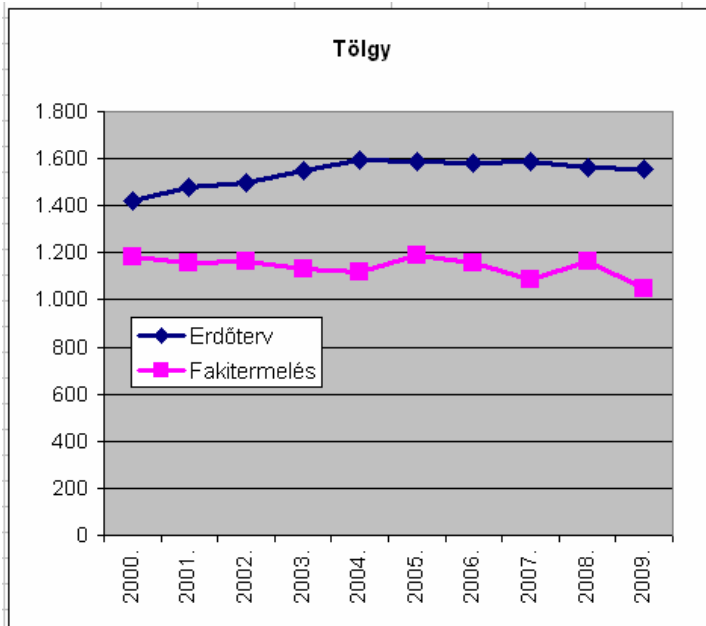
A 2009. évi adatokat 2010. május 13-án frissítették (töltötték fel a honlapra). A 2010. évi adatok 2011. október 24-én még nem láthatóak ugyanott.

Akácból, **fenyő**ből és **nemesnyár**ból emelkedik a lehetőség az utóbbi években, a többi fafajnál a változás csekély vagy nincs.

A fakitermelés már sokkal változatosabb képet mutat, különösen a nagyobb mennyiséget adó fafajoknál. Az **akác** nagy visszaesés után növekszik. A **tölgy** folyamatos enyhe csökkenés után visszaesett. **Fenyő** felfutás, majd enyhén vissza. **Cser** folyamatosan esik, majd óvatosan nő. A **nemesnyár** folyamatos visszaesése leszakadásba ment. **Bükk** hullámzik, egy ideje nő.

Az erdőterv és a bruttó fakitermelés összehasonlítása néhány fafajnál.

A **tölgy** távolodik, a **bükk** közeledik, az **akác** kb. tartja a távolságot, a **n.Nyár** elszakad.

Mindenféle gondolatok:

Modern, nagykapacitású (50+ e m³) keménylombos fűrészüzem?

Jelentős tőkeigénye (2-5 Md Ft) miatt

(a) külföldi befektető

(b) állami erdőgazdaságok összefogásával (rönkpiac saját kézben)

A közepes magán fűrészüzemek fejlődnek tovább? (Magyar és külf. tulajdonúak.)

É-, É-K-Magyarországon a keménylombos fűrészüzemek „halódnak”.

Ugyanakkor **D-Ny-Magyarországon** élénkség van, sőt fejlesztés is.

Tölgyre jó a kereslet, sőt Tölgy rönkre már a túlkereslet jelei látszanak.

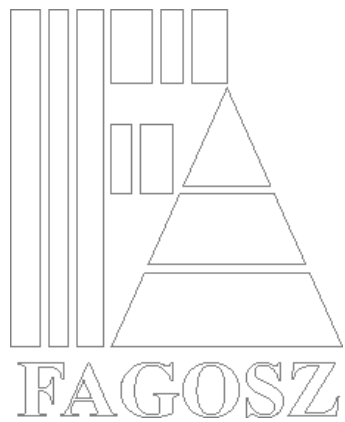
Új jelenség az év elejétől: **Kína T rönk vásárlása**, mely egyre növekszik.

A raklap forgalom idén eddig jó volt, most némi megtorpanás.

A keleti térségben: Interspan, kazincbarcikai erőmű leállt, szakolyi erőmű áll. Ez a **faeselék** (fűrészpor, apríték) értékesítésre és annak **áraira** is hatással van.

Akácból (átmérő 6-20 cm) országosan 60-80 e m³ lehet a hengeresfa fogyasztás oszlop, karó, csiszolt és mart oszlopok, játszótéri anyag. Ez is esetenként fűrészüzem közeli tevékenység.

KÁT → **METÁR** ,Netán a technológiai fahő is megújulónak elismert lesz?

Köszönöm a figyelmet.